

§ 46 Varsinais-Suomen hyvinvointialueen hankintapolitiikka**Diaarinumero**

VARHA/8544/02.07.05/2024

Aiempi käsittely:

Aluehallitus 9.4.2024 § 117

Valmistelija ja lisätietojen antaja

kumppanuusjohtaja Katariina Huikko, strategisen hankinnan ja sopimushallinnan päällikkö Jaana Räsänen

Selostus

Varsinais-Suomen hyvinvointialueen ulkoiset ostot eli hankinnat muodostavat vuosittain merkittävän osan hyvinvointialueen budjetista. Hankinnoilla ja niiden onnistumisella on suora vaikutus hyvinvointialueen talouteen ja toiminnan tuloksellisuuteen. Hankintojen strategista johtamista ja kehittämistä tukemaan on valmisteltu hankintapolitiikka, joka syventää hyvinvointialueen strategiaa ja palvelustrategiaa hankintojen osalta.

Hankintapolitiikka tulee sovellettavaksi silloin, kun tuote, palvelu tai urakka on linjattu hankittavaksi hankintalain (laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016) tarkoittamana julkisena hankintana riippumatta siitä, mikä taho organisaatiossa niitä kilpailuttaa. Hankintapolitiikan tarkoituksena on selkeyttää hyvinvointialueen hankintoja koskevia strategisia linjoja.

Hankintapolitiikassa tehtävät keskeiset linjaukset liittyvät hankintojen strategianmukaisuuteen, elinkaarivaikuttavuuden huomioimiseen, tuottavuuden ja vaikuttavuuden lisäämiseen toimintojen uudistamisen avulla, hankintojen ennakkointiin ja avoimuuteen sekä kumppanuuksien vahvistamiseen.

Hankintapolitiikan osana otetaan käyttöön myös toimintamalli, jonka avulla hankintaprosessit tukevat entistä paremmin organisaation uudistumista, toimintavarmuutta sekä vaikuttavuutta. Hankinnat käydään läpi vaiheittain ja luokitellaan sen perusteella, mikä kussakin hankintakokonaisuudessa on olennaisinta ja kokonaisuuden kannalta vaikuttavinta markkinoiden tilanne huomioon ottaen. Strategisesti merkittävimmissä hankintakokonaisuuksissa

keskitytään erityisesti tuottavuuteen ja toimintojen uudistamiseen. Sellaisissa hankintakokonaisuuksissa, jotka ovat olennaisia riskienhallinnan, varautumisen ja huoltovarmuuden näkökulmasta, keskitytään toimintavarmuuden takaamiseen. Sellaisissa hankintakokonaisuuksissa, joissa on merkittävä vaikuttavuuspotentiaali esimerkiksi ekologisen, sosiaalisen tai taloudellisen kestävyys, elinvoiman taikka innovaatioiden edistämisen osalta, keskitytään niihin. Keskeistä on tunnistaa kunkin hankintakokonaisuuden osalta olennaisimmat ja eniten vaikuttavuutta (ml. taloudellinen vaikuttavuus) tuottavat näkökohdat. Lopputuloksena toimintamallista syntyy strategiaa toteuttavia, vaikuttavia hankintoja sekä vahvempia strategisia kumppanuuksia toimittajien kanssa.

Hankintapolitiikan ja toimintamallin toteutumisen mahdollistajana ovat mm. hankintojen ammattitaitoinen ja tietopohjainen johtaminen, organisaation selkeä rakenne ja toimivat yhdyspinnat, selkeät prosessit, roolit ja vastuut sekä organisaation hankintaosaaminen ja kyvykkyudet. Tällä hetkellä hyvinvointialueen hankintatoiminnot ovat osittain vielä rakentuvia. Hyvinvointialueelle on myös siirtynyt merkittävä kilpailutusvelka aiemmista organisaatioista. Vaikuttavien ja kustannustehokkaiden hankintojen toteuttaminen edellyttää riittäviä resursseja sekä osaamisen ja kyvykkyyksien kehittämistä. Organisaation maturiteetti on tällä hetkellä hankintojen osalta matala ja kehittyminen vaatii aikaa. Hankintapolitiikka kuitenkin mahdollistaa organisaation hankintojen maturiteetin kehittymisen ja sen vaikutusten huomioimisen organisaation hankintatoiminnassa.

Hankintapolitiikan toteutumista seurataan mittariston avulla. Seurannassa hyödynnetään käytössä olevia kansallisia tietovarantoja ja työkaluja, kuten esimerkiksi valtiokonttorin ylläpitämää tutkihallintoa.fi -tietokantaa sekä Hansel Oy:n kehittämiä työkaluja. Lisäksi osa tunnusluvuista saadaan hyödyntämällä kilpailutusjärjestelmään kertyvää tietoa.

Hankintapolitiikan valmistelu on tehty viranhaltijatyönä ja valmistelun aikana asiassa on kuultu myös Turun kaupakamarin, Varsinais-Suomen yrittäjien, Turun kaupungin edustajille sekä vanhus- ja vammaisneuvoston sekä kansalliskielilautakunnan esittelijöitä. Palautteet ja keskustelujen aikana esitetyt huomiot on otettu huomioon hankintapolitiikan valmistelussa soveltuvin osin.

Varsinais-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännön 36 §:n mukaan aluevaltuusto päättää hankintapolitiikasta. Hankintapolitiikkaa tulevat täydentämään operatiiviset hankintaohjeet, jotka vahvistaa aluehallitus.

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Aluehallitus päättää

1. esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä 1 olevan Varsinais-Suomen hyvinvointialueen hankintapolitiikan
2. valtuuttaa valmistelevat viranhaltijat tekemään hankintapolitiikkaan (liite 1) vähäisiä teknisiä ja visuaalisia muutoksia ennen aluevaltuuston käsittelyä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 24.4.2024

Aluehallitus

Aluevaltuusto päättää hyväksyä liitteenä 1 olevan Varsinais-Suomen hyvinvointialueen hankintapolitiikan.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

1. Varsinais-Suomen hyvinvointialueen hankintapolitiikka